

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΙΝ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ *

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. GILBERT FROST
κατά μετάφρασιν τοῦ κ. ΒΑΣΙΛ. ΑΔΑΜ

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ καπνιστηρίου ἡ φωτιά ἔκαιε λάμπουσα, τὰ καθίσματα ἦσαν ἀναπαυτικά καὶ ἡ συζήτησις περιστρέφετο περὶ τὸ μέλλον τῆς Ὀργανωτικῆς.

— Ποία, νομίζετε — ἠρώτησεν ὁ Διευθυντής — θὰ εἶναι ἡ κατεύθυνσις τῆς συγχρόνου Ὀργανωτικῆς;

— Ὑποθέτω νὰ ὑποπίπτῃ εἰς τὴν ἀντίληψίν σας, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἰδικήν μου, ὅτι ἡ ἐπιστήμη τῆς Ὀργανώσεως προοδεύει καὶ ὅτι εὐρίσκειται ἐν διαρκεί ἑξελίξει. Προδήλωσ, ἔχει ἀκόμη κάποιον δρόμον νὰ διανύσῃ προτοῦ φθάσῃ εἰς μίαν κατάστασιν πλησιάζουσαν τὸ τελευταῖον στάδιον, ἔάν, πράγματι, ὑπάρχῃ ἓνα τέτοιο πρᾶγμα ὡς τελευταία φάσις τῆς προόδου.

— Ἀτενίζοντες τὸ μέλλον, ποίας μεταβολᾶς καὶ βελτιώσεως προσδοκᾶτε εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως;

— Νομίζω, ἀπήντησεν ὁ Σύμβουλος, ὅτι διὰ νὰ προβλέψωμεν τὸ μέλλον, πρέπει προηγουμένως νὰ ἐρευνήσωμεν τὸ παρελθόν καὶ νὰ ἴδωμεν ἔάν δυνάμεθα νὰ σκιαγραφήσωμεν τὴν πορείαν τῆς ὀργανωτικῆς κατὰ τὰ τελευταία πενήντα ἔτη, καὶ ἔάν, εἰς τὴν πορείαν αὐτήν, θὰ δυνηθῶμεν νὰ εὐρωμεν ἐν πρότυπον, τὸ ὅποιον δὲν θὰ ἦτο δύσκολον νὰ χρησιμοποιοῦμεν διὰ τὴν πρόγνωσιν τοῦ μέλλοντος.

Ἀνεφέρα πενήντα ἔτη, διότι τόση εἶναι, περίπου, ἡ περίοδος ἐκείνη ἀπὸ τῆς ὁποίας αἱ ὀργανωτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Τεύλор ἤρχισαν νὰ γίνονται ἀποδεκταί, καὶ αὐτὸ εἶναι ἓνα καλὸν σημεῖον ἀφετηρίας.

Ὁ Τεύλор, ὡς γνωστόν, συνεδύαζε τὴν μελέτην του περὶ Ὀργανώσεως, μὲ μίαν σημαντικὴν μαθηματικὴν ἱκανότητα. Ἦτο, ὡς ἐκ τούτου, εἰς καλυτέραν θέσιν νὰ συσχετίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν ἢ ἀποτυχίαν μίᾳς λογικῶς προβλεπομένης ἐργασίας, μὲ τὴν ἀκριβῆ ἐπιστήμην τῶν Μαθηματικῶν. Δέν εἶναι, κατὰ συνέπειαν, ἐκπληκτικόν, ὅτι προσεπάθει νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰς ἀφηρημένας γενικότητας τοῦ ὀργανωτικοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος, διὰ τῶν ἀκριβειῶν τῶν πραγμάτων, τὰς ὁποίας ὁ μαθηματικὸς του ἐγκέφαλος τοῦ εἶχε διδάξει νὰ παρατηρῇ.

Ἡ ἐπίδιωξις αὐτοῦ τοῦ ἰδεώδους δύναται νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ διὰ μέσου τῆς ὅλης διδασκαλίας τοῦ Τεύλор.

Ἡ ἰδέα αὕτη δὲν ἦτο, φυσικά, ἐντελῶς νέα. Ὑπῆρχεν ἡ Λογιστικὴ, πολὺ πρὸ τοῦ Τεύλор, ἀλλὰ Λογιστικὴ ὑπολογίζουσα ἐπὶ μίᾳς ἀκριβοῦς βάσεως, ἦτοι εἰς τὰς

---

* Ἀπὸ τὸ ἀνέκδοτον βιβλίον τοῦ κ. Ζίλμπερτ Φρόστ «Ὀργανωτικὰ Ἀνάλεκτα». τοῦ ὁποίου ἡ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἔκδοσιν ἀνετέθη εἰς τὸ Γραφεῖον Ἐρευνῶν τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Ἡ παροῦσα ἀπόδοσις φέρει εἰς τὸ πρωτότυπον τὸν τίτλον: «Μέσα ἀπὸ τῆ γυάλα τοῦ μάγου».

νὰ τηρῶμεν τὴν ὑπόσχεσίν μας διὰ ταχείας παραδόσεις ἐμπορευμάτων.

Καθίσταται φανερόν ὅτι εἰς τὰς ἄνω ἐκτεθεισὰς περιπτώσεις, ὁ σύμβουλος - ὀργανωτῆς ἐκλήθη διὰ τοὺς κάτωθι, μεταξύ ἄλλων, λόγους:

α) Διότι οἱ μέθοδοι του ἐπιμελῶς ἀνεπτύχθησαν εἰς πολλὰ ἐργοστάσια, εἶναι αὐτὰ συντονισμένα καὶ ἀποτελοῦν ἓνα πλήρη μηχανισμόν ὀργανώσεως.

β) Διότι εἶναι ἄνευ προκαταλήψεως, χωρὶς ἴδιον συμφέρον, διατηρεῖ μίαν πρόσφατον ἄποψιν τῶν ζητημάτων, δὲν πασαδέχεται τὰς ἐν χρήσει μεθόδους ὡς ἀναγκαστικῶς ὀρθὰς καί, ἐν τῇ ἀπομακρύνσει τῶν ἐμποδίων ἐκ τῆς ἐλευθέρως διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας, οὐδὲν θεωρεῖ ἀδύνατον.

γ) Λόγω τῆς εὐρείας του πείρας εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῶν νέων μεθόδων καὶ τὴν ἀνάπτειν θεμελιωδῶν τοιούτων εἰς συγκριτικῶς βραχὺν χρόνον.

δ) Διότι ἀνέπτυξε κατάλληλον τεχνικὴν, ὥστε ἡ ὀργάνωσις νὰ παρακολουθῇ τὰς μεταβολὰς εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἐγκατάστασιν.

ποσότητας τῶν χρημάτων, αἵτινες ἔχουν πρόδηλον σχέσιν μεταξύ των, εἶναι συγκρίσιμοι καὶ καταληπταὶ κατὰ διαφόρους βαθμούς, ἀπὸ πλείστους ἀνθρώπους. Οἱ ἀριθμοὶ εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἓν εἶδος διεθνοῦς γλώσσης.

Ὁ σκοπός, ὅθεν, τῆς ἀντιμετωπίσεως ὑπὸ τοῦ Τέυλορ τῶν προβλημάτων τῆς Ὄργανώσεως ἦτο ὁ περιορισμὸς των, ὅπου ἦτο δυνατόν καὶ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, εἰς μαθηματικούς ὑπολογισμούς.

Δὲν ἔπεται ὁμως, ἐκ τούτου, ὅτι ἡ καλὴ ὀργάνωσις βλέπει πᾶν πρόβλημα ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦ ψυχροῦ χρηματικοῦ ὑπολογισμοῦ. Μακρὰν ἀπὸ τοιαύτην σκέψιν. Ἄλλ' ἢ Ὄργανωτικὴ δὲν δύναται νὰ παραβλέψῃ τὸ γεγονός ὅτι ἡ χρηματοδότησις εἶναι ἡ αἰμοδοσία τῆς παραγωγῆς.

Ἡ πολιτικὴ τῆς ἐπιχειρήσεως δύναται νὰ εἶναι εἴτε μυωπικὴ, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἀπόκτησιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων χρημάτων εἰς τὸ βραχύτερον χρονικὸν διάστημα, εἴτε περισσότερον ρεαλιστικὴ, δυναμένη νὰ συνοψισθῇ εἰς τὴν φράσιν: «ἐν τῇ καταναλώσει τὸ κέρδος» (The greatest Good for the greatest Number). Ἄλλ' οἷα-δήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ πολιτικὴ αὕτη, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπιτυχῶς, ἄνευ συνεχοῦς τροφοδοτήσεως διὰ χρήματος.

Ὡς ἐκ τούτου, οὐδὲν τὸ συμφυῆς ὑποτιμητικὸν ἐνυπάρχει εἰς τὸ ὅτι, ἀντικειμενικὸς σκοπὸς κάθε ἐπιχειρήσεως εἶναι ἡ ἀπόκτησις ἐπαρκοῦς χρήματος, ὥστε νὰ δύναται νὰ πραγματοποιησῇ αὕτη τὴν πολιτικὴν τῆς.

Οὕτως ἐχόντων τὰν πραγμάτων, ὁ Τέυλορ εὐρίσκειτο ἐν δικαίῳ εἰς τὰς προσπαθείας του νὰ ἀναλύῃ τὰ ὀργανωτικὰ του προβλήματα ἐπὶ βασικῶν ὄρων τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Λογιστικῆς, τοῦτο ἔχει, ἦδη, ἐπιτευχθῆ καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἦτο εὐκόλον, διὰ τοὺς προαναφερθέντας λόγους. Εἰς ἄλλας περιπτώσεις, ἐν τούτοις, δὲν ἦτο τόσον εὐκόλον. Πᾶν πρόβλημα ἔχει, οὕτως εἰπεῖν, ἓνα ἰδιαίτερον τρόπον ἐρεύνης, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ προσαρμόζεται εἰς αὐτὸ διὰ νὰ δώσῃ τὴν μαθηματικὴν ἀπάντησιν, καὶ οἱ πῖνακες οὗτοι μετατροπῆς πρέπει νὰ εὑρεθοῦν.

—Νομίζω, καθὼς συζητοῦμεν εἰς εὐρεῖς γενικοὺς ὅρους, ὅτι θὰ ἠδύνασθε νὰ εἴπητε, ὅτι ἡ τάσις τῆς Ὄργανωτικῆς κατὰ τὰ τελευταῖα πενήντα ἔτη ἔχει συνοψισθῆ εἰς τὸ σχέδιον τῆς βαθμιαίας ἀναγωγῆς ὀργανωτικῶν προβλημάτων εἰς μαθηματικούς τύπους.

—Φυσικῶ τῷ λόγῳ, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς εἴπω ὅτι τοῦτο οὐδέποτε θὰ ἐπιτευχθῆ πλήρως, καθ' ὅτι εἶναι πρόδηλον ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ ἐνὸς μαθηματικοῦ τύπου, παρὰ ἂν καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀνάλυσις ὅλων τῶν στοιχείων του. Δὲν δύνασθε νὰ ἐργασθῆτε μὲ ἀγνώστους παράγοντας, ἐκτὸς ἐὰν εἷς τι σημεῖον εἶναι δυνατόν νὰ ἐξουδετερῶσῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον ἢ καὶ νὰ ἐξισωθοῦν δι' ἐνὸς γνωστοῦ ἀριθμοῦ. Εἰς τὴν Ὄργάνωσιν ἔχετε, καὶ θὰ ἔχετε πάντοτε, πάρα πολλοὺς ἀγνώστους παράγοντας, οἵτινες δὲν δύναται νὰ ἐξισωθοῦν πρὸς τίποτε, καὶ ὁ μέγιστος τούτων εἶναι ἡ ἀνθρωπίνῃ φύσις. Δι' ἐμέ, οὗτος εἶναι ὁ κύριος λόγος τοῦ μεγίστου ἐνδιαφέροντός μου διὰ τὴν ὀργανωτικὴν.

Ἐὰν ἕκαστον ὀργανωτικὸν πρόβλημα ἀνελύετο εἰς ἀλγεβρικοὺς τύπους, οἷοσδήποτε θὰ ἔγραφε σειρὰν βιβλίων περὶ αὐτοῦ καὶ θὰ εἶχομεν, ἀπλῶς, νὰ μάθωμεν νὰ χρησιμοποιώμεν προσφωδῶς τὸν πίνακα τῶν περιεχομένων. Δὲν θὰ ἐπιθυμοῦσα παρομοίαν ζωὴν.

Νομίζω, ὅτι θὰ συμφωνήσητε, ὅτι τάσις τῆς Ὄργανωτικῆς ὑπῆρξεν, διὰ πολλὰ ἔτη, ἡ μέτρησις ὅλων τῶν προηγουμένως ἀγνώστων ἢ ἀσταθμητῶν παραγόντων, ἡ μετατροπὴ των εἰς κοινούς κανόνας, ἡ συσχέτισις μεταξύ των καὶ ἐν συνόλῳ καὶ ὁ ὑπολογισμὸς των, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως.

—Ἐννοεῖτε, δηλαδὴ, τὸν διέκοψεν ὁ Διευθυντής, ὅτι μόνον καλοὶ μαθηματικοὶ δύναται νὰ εἶναι καλοὶ διευθυνταὶ ἐπιχειρήσεων; Ἐὰν αὕτη εἶναι ἡ γνώμη σας, δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ ἐξ ὀλοκλήρου, μαζί σας.

—Ὅχι ἀναγκαίως, εἶπεν ὁ Σύμβουλος, διότι ἡ Ὄργανωτικὴ προχωρεῖ βαθύτερον ἀπὸ τὰ ἐφηρμοσμένα μαθηματικά. Αὕτη ἀπαιτεῖ ἰκανότητος ἐλέγχου καὶ συντονι-

σμοῦ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος καί αἱ ἱκανότητες αὐταὶ κατ' οὐδένα τρόπον συνιστοῦν μονοπῶλιον τῶν μαθηματικῶν. Θὰ ἔλεγα, ἀπλῶς, ὅτι, ἐπ' ἴσοις ὁροῖς, ὁ μαθηματικὸς θὰ ἦτο καλύτερον ἐκτελεστικὸν στέλεχος, ἢ ὁ μὴ μαθηματικὸς.

Ὁ τελευταῖος, θὰ ὄφειλε νὰ χρησιμοποιοῦσιν ὅλας τοὺς τὰς ἰδιαιτέρας ἱκανότητας, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπὸ τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ τὴν πλήρη ἀπόδοσιν ἐκ τῆς πείρας καὶ ἐκπαιδεύσεώς του καὶ θὰ ὄφειλε νὰ μάθῃ νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὰ ἐκ τῆς ἀποδόσεως ταύτης ὠφελήματα, χωρὶς νὰ ἐκτιμᾷ τὴν πραγματικὴν προέλευσιν των. Πολὺ δὲ πιθανόν, θὰ ὄφειλε νὰ ἔχῃ, εἰς τὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς διοικήσεως, ὡς σύμβουλον, μαθηματικὸν περιωπῆς.

Ὁ πῶτος θὰ εὕρισκετο εἰς εὐνοϊκώτεραν θέσιν, διότι θὰ ἠδύνατο νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν ἐρεύνας περισσότερον εὐκόλως, νὰ παρέχῃ καλύτερας συμβουλὰς, νὰ ἐκτιμῆσιν πλήρως τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν καὶ θὰ εἶχεν, ἄνευ βοήθειας, μίαν καλύτεραν εἰκόνα τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν ὁποίαν θὰ διηύθυνεν.

Παρατηρεῖται πάντοτε, ὅτι πλείστοι ἀπὸ τοὺς φίλους μου τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν ὀργάνωσιν, συνδυάζουν μαθηματικὴν ἱκανότητα μὲ συντονιστικὴν τοιαύτην εἰς τὸσον διαφορετικοὺς βαθμοὺς, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ εὔρω βάσιν διὰ νὰ ἐκφρασθῶ δογματικά.

Ἀλλὰ, διὰ νὰ ἐπανελάβωμεν εἰς τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον διεκόπη τὸ θέμα τῆς συζητήσεώς μας, ἄς ἐξετάσωμεν μερικὰς ἀπὸ τὰς μορφὰς τὰς ὁποίας ὑποδέεται ἡ ὑπὸ μαθηματικὴν ἔννοιαν ἀντιμετώπισις τῶν ὀργανωτικῶν προβλημάτων.

Ἄς ἐξετάσωμεν, π. χ. τὴν κοστολόγησιν.

Μία ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἐνασχολήσεων τῆς βιομηχανικῆς λογιστικῆς εἶναι ἡ μέτρησις παντὸς παράγοντος, ὅστις θὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὸ κόστος.

Ἐὰν δὲν δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ τοῦτον καθ' ἑκάστην φάσιν παραγωγῆς εἰς ὅρους χρήματος, προχωρεῖ περαιτέρω, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐργασίας. Ἐν πρώτοις, μετρᾷ ταύτην χρονικῶς καὶ κατοπινῶς ὑπολογίζει τὸν χρόνον εἰς χρῆμα. Μὲ τὰ γενικὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ μετρήσῃ ἀκριβῶς, ἐκτιμᾷ ἢ προβλέπει καὶ ἐλέγχει τὸ ἀποτέλεσμα ἐν σχέσει πρὸς τὰς πραγματοποιήσεις, ὅσον τὸ δυνατόν τυχύτερον, χρησιμοποιῶν αὐτὴν τὴν πείραν ὡς ὁδηγόν του διὰ τὴν ἐπομένην πρόβλεψιν.

Ἡ μηχανικὴ ὑπῆρξεν πάντοτε μίαν πολὺ ἀκριβῆς μέθοδον, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος τῆς παραγωγῆς ἢ ἀκριβεία αὕτη ἔχει ὑπερβῆ κατὰ πολὺ τὴν ἀπλὴν μέτρησιν τῶν συστατικῶν στοιχείων κατὰ θέσιν ἐργασίας. Ὁ διευθυντὴς παραγωγῆς μετρᾷ καὶ ὑπολογίζει τὴν παραγωγὴν, τὰς σπατάλας, τὴν ἀργίαν χρόνου, τὴν ἀποδοτικότητα τῶν μηχανῶν, τὰ ἀποθέματα—διὰ νὰ κατονομάσωμεν τινὰ ἐξ αὐτῶν.

Ἀκόμη καὶ εἰς τὸ Τμήμα προσωπικοῦ, ἐκεῖνο τὸ προπύργιον τῶν προβλημάτων τῆς «ἀνθρωπίνης φύσεως», τὰ μαθηματικά δὲν ἔχουν παραγκωνισθῆ.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι αἱ διευθύνται τοῦ προσωπικοῦ ἔμαθον νὰ χρησιμοποιοῦν ἀριθμοὺς μᾶλλον εἰς ἀσφαλιστικὸς ὑπολογισμοὺς.

Εἰς καλὸς διευθυντῆς εἰς μίαν μεγάλην ἐπιχειρήσιν, δύναται νὰ σᾶς πληροφορήσῃ, ἐντὸς λογικῶς περιωρισμένων ὁρίων, πόσον προσωπικὸν θὰ ἀποχωρήσῃ ἢ θὰ ἀπολυθῇ εἰς δεδομένην περίοδον, πόσον θὰ ἀσθενήσῃ κ.λπ. Ἐκεῖνο ὅπερ δὲν δύναται νὰ πράξῃ, φυσικὰ, εἶναι νὰ σᾶς πληροφορήσῃ ποίους ἀπὸ τὸ προσωπικὸν θὰ ἀφοροῦν αἱ ἀνωτέρω περιπτώσεις.

Τὸ Τμήμα Προσωπικοῦ ἔχει ἐπίσης στενὴν σχέσιν μὲ τὴν παροχὴν παροτρυντικῶν δῶρων, ἀμοιβῶν κατὰ τεμάχιον, ἀσφαλείας κατὰ τῆς ἀσθενείας κ.λπ., ὅλα ἀναγόμενα εἰς ἀριθμοὺς.

Μία ἀπὸ τὰς τελευταίας ἐφαρμογὰς τῶν μαθηματικῶν εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ προσωπικοῦ, ὑπῆρξεν ἡ στατιστικὴ ἀναζήτησις, διεξαγομένη ἀπὸ ἀναριθμητοὺς ἐπιχειρήσεις, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξακριβώσεως, ὅχι μόνον τοῦ ἀπωλεσθέντος λόγῳ ἀπουσιῶν χρόνου ἀλλ' ἐπίσης καὶ τῶν ἀσθενειῶν τῶν προκαλουσῶν τὰς ἀπουσίας. Τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης τῆς ἀναζητήσεως δὲν χρησιμεύει μόνον διὰ πρακτικῶς σκοποῦς, εἶναι καὶ ἡ μεγίστη δυνατὴ βοήθεια ἣτις παρέχεται εἰς τὸν ἱατρὸν. Βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τούτου, ὁ ἱατρὸς δύναται νὰ ὑποδείξῃ, συχνά, μεταβολὰς καὶ διαρρυθμίσεις, αἵτινες περιορίζουν οὐσιαστικῶς τὰ αἷτια τῶν ἀπουσιῶν.

Ἡ ἀνωτέρω περίπτωσις τοῦ ἱατροῦ μᾶς ὀδηγεῖ εἰς ἓν ἄλλο θέμα αὐτοῦ τοῦ προτύπου τῆς ὀργανωτικῆς προόδου—τῆς λειτουργικότητος. Τοῦτο εἶναι, πράγματι, παρεπόμενον τῆς μαθηματικῆς πλευρᾶς τὴν ὁποίαν ἠρουνήσαμεν, καὶ ἀποτέλεσμα τῆς ειδικεύσεως, τὴν ὁποίαν ἡ μαθηματικὴ ἀποφίς τῶν ὀργανωτικῶν προβλημάτων ἔχει καταστήσει οὐσιώδη. Καθὼς αἱ λεπτομερεῖς ἀναλύσεις ἔχουν προοδεύσει τόσον, ἢ μία παραπλεύρως τῆς ἄλλης, ἡ εἰδικεῖσις ἔχει ἐφαρμοσθῆ εὐρύτατα.

Παρῆλθον οἱ καιροὶ κατὰ τοὺς ὁποίους εἰς τὴν συναγωνιστικὴν βιομηχανίαν ἐβασίλευεν ἡ ἀρχὴ τοῦ «γνωρίζω λίγο ἀπὸ ὅλα».

Ὅντως, ὑπῆρξεν ἐποχὴ, ὅχι πολὺ ἀπομακρυσμένη, κατὰ τὴν ὁποίαν περιζήτητος δι' ἐκτελεστικὴν ὑπηρεσίαν ὑπάλληλος ἦτο ἐκεῖνος ὅστις ἠδύνατο νὰ συνδυάσῃ τὸν μέγιστον ἀριθμὸν ἱκανοτήτων. Εἰς τὰς ἡμέρας μας, περιζήτητος ὑπάλληλος εἶναι ὁ κατάλληλος καὶ πεπειραμένος εἰδικός, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν φυσικὰ, ὅτι θὰ ἐξελιχθῆ εἰς ἓνα καλὸν συνεργάτην τῶν συναδέλφων του τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν.

Ὡς ἓν παράδειγμα τῶν ἀνωτέρω, δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν τὸ Τμήμα Πωλήσεων. Ὡς Διευθυντὴς τοῦ Τμήματος τούτου ἐχρησιμοποιεῖτο ἓνας ὑψηλῆς ἀποδόσεως πωλητῆς καὶ εἰς τὸν διευθυντῶν τῆς ἐπιχειρήσεως Σήμερον, δέον νὰ εἶναι λίαν ἐπιδέξιος ἀναλυτῆς τῆς ἀγορᾶς, λίαν ἔμπειρος εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν στατιστικῶν μεθόδων, γνωστῶν ὡς «ἡ ἔρευνα τῆς ἀγορᾶς», ἥτις εἶναι, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν, μία λειτουργία ἢ ὁποία ἀρχίζει νὰ προσελκύῃ τοὺς ἰδικούς τῆς εἰδικούς καὶ νὰ ἀναπτύσῃ τὴν ἰδικὴν τῆς μαθηματικῆν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τῆς. Βλέπω ἓνα πολὺ εὐρὸν μέλλον εἰς αὐτὸν τὸν τομέα. Μὲ τοιοῦτον πρότυπον ἐνώπιόν μας, νομίζω, ὅτι δυνάμεθα νὰ προβλέψωμεν τὴν μελλοντικὴν κατεύθυνσιν εἰς τὴν ὀργάνωσιν, μὲ τινα βαθμὸν ἀκριβείας.

Νομίζω, ὅτι θὰ ἴδωμεν αὐξοῦσαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μαθηματικῶν τύπων εἰς τὰ παρόντα καὶ μέλλοντα ὀργανωτικὰ προβλήματα. Αὕτη, ἐν συνεχείᾳ, θὰ δημιουργήσῃ μεγαλύτερους ὀρίζοντας διὰ τὴν εἰδικεῖσιν.

Θὰ ἐμφανιστοῦν, ὡς ἐκ τούτου, οἱ ἀναγκαῖοι εἰδικοί εἰς αὐτὸ τὸ πεδῖον ἐρεῦνης καὶ τοῦτο θὰ ὀδηγήσῃ, ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ χρόνου, εἰς τὴν ἀνάδυσιν, κατὰ πρῶτον μὲν δευτερευουσῶν κατόπιν δὲ ἐπιπροσθέτων, λειτουργιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου ἐκτελεστικοῦ ἐπιπέδου, ἀποτέλεσμα ὅλων τούτων θὰ εἶναι ἡ ἀπαίτησις διὰ μεγαλύτερας ἱκανότητος συντονισμοῦ, ἐλέγχου καὶ ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ. Ἐν κατακλείδι, προβλέπω τὸ τέλος τοῦ ἐρασιτέχνου διευθυντοῦ ὀργανώσεως, ἦτοι τοῦ ἀνεκπαιδευτοῦ καὶ ἀνευ εἰδικῶν προσόντων προσώπου, ἔστω καὶ κατόχου μεγάλης πείρας, ἀσχέτου ὅμως πρὸς τὴν Ὀργανωτικὴν.

Τοῦτο δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῆ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἀρκετῶν ἐτῶν. Ἄλλ' εἶμαι πεπεισμένος ὅτι, τελικῶς, ὁ ἀκολουθῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὀργανωτοῦ, θὰ ἔχη νὰ ἀντιμετώπισῃ ὅπως, ὡς εἴπωμεν, ὁ ἀκολουθῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ, τὸν ἴδιον συνδυασμὸν τῆς προκαταρκτικῆς ἀσκήσεως καὶ πρακτικῆς πείρας ποῦ θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως, ἢ ὁποία θὰ θεωρεῖται ὡς ἀπαραίτητος προϋπόθεσις παντὸς ὑποψηφίου διὰ διοικητικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἴσως νὰ μὴ ἐπιζήσω ὅπως ἴδω τὴν μεταβολὴν ταύτην. Δὲν διαβλέπω ὅμως τὸ μακροπρόθεσμον μέλλον τῆς βιομηχανίας χωρὶς τὴν ἀνωτέρω ἐξέλιξιν.

Εἰς τὸ προσέχες τεύχος τῶν «ΣΠΟΥΔΩΝ»
«Τὸ Δεκαήμερον τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς»

Αἱ ὀμιλίαι αἵτινες ἐδόθησαν—καὶ τόσον ἐκίνησαν
τὸ ἐνδιαφέρον—κατὰ τὸ διοργανωθὲν ὑπὸ τῆς
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸ ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Α' Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς